

ASIA Sähköpostiviestin käsittely kärjäoikeudessa

KANTELU

Kantelija on 21.8.2014 lähettänyt oikeuskanslerinvirastolle tiedoksi kirjoituksensa, joka koskee kärjäoikeuden menettelyä. Kyseisestä kirjoituksesta ja siihen liitetyistä viesteistä ilmenee, että kantelijan mukaan hänen ulosottoasiaansa koskenut valituskirjelmä hovioikeudelle oli kadonnut kärjäoikeudessa. Kirjoituksen mukaan kantelija oli lähettänyt kirjelmänsä kärjäoikeudelle sähköpostitse 2.1.2012 ja hänelle oli samana päivänä klo 14:09 tullut kyseisestä lähetyksestä kärjäoikeuden vastaanottokuittaus. Kantelijan tiedusteltua asiaa sittemmin kärjäoikeudelta, kärjäoikeus oli kantelijan mukaan ilmoittanut, ettei kyseistä valituskirjelmää ollut saapunut kärjäoikeuteen.

SELVITYS

Kärjäoikeudesta on hankittu kärjätuomarin ja hallintopäällikön selvitykset sekä laamannin lausunto. Kärjäoikeudesta on vielä hankittu hallintopäällikön lisäselvitys ja laamannin lisälausunto.

Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorista (jäljempänä *Valtori*) on lisäksi hankittu tietoja.

LISÄKIRJOITUS JA VASTINE

Oikeuskanslerinvirastoon on 31.7.2015 saapuneeksi kirjattu kaksi kantelijan lisäkirjoitusta.

Kantelija on antanut hankitusta selvityksestä 15.10.2015 päivätyn vastineensa.

RATKAISU

Säännöksistä

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa viranomaisessa asianmukaisesti käsitellyksi.

Oikeudenkäymiskaaren 25 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan muutosta kärjäoikeuden ratkaisuun haetaan hovioikeudelta valittamalla. Luvun 12 §:n mukaan määräaika valitusta varten on 30 päivää siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin (*1 momentti*). Viimeistään määräajan päättymispäivänä ennen virka-ajan päättymistä asianosaisen on toimitettava valituskirjelmä kärjäoikeuden kansliaan. Valitusta, jota ei ole tehty määräajassa, ei oteta tutkittavaksi. (*2 momentti*)

Myös tuomioistuimiin sovellettavan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 13 §:n 1 momentin mukaan saapuneet sähköiset asiakirjat on kirjattava tai niiden saapuminen on muulla luotettavalla tavalla rekisteröitävä.

Arviointi

Kärjäatuomari oli selvityksensä mukaan ratkaissut kantelijan kärjäoikeudessa vireille paneman ulosottoasian päätöksellään joulukuun alussa 2011. Kärjäatuomari oli hyväksynyt kantelijan asiassa tekemän tyytymättömyyden ilmoituksen. Kärjäoikeuden päätöksen ja asiaa koskevan arkistopäiväkirjan mukaan valituksen määräpäivä oli ollut 2.1.2012. Arkistopäiväkirjan mukaan kantelijan valituskirjelmä ei ollut saapunut kärjäoikeuteen määräajan sisällä.

Hallintopäällikkö toteaa selvityksessään, että kärjäoikeuden virastosähköpostiin saapuva posti välitetään viipymättä edelleen asian käsittelijälle. Virastosähköpostiin saapunutta postia säilytetään hallintopäällikön mukaan virastosähköpostipalvelimella kaksi vuotta, jonka jälkeen se poistetaan. Koska kantelijan 2.1.2012 kärjäoikeuteen mahdollisesti lähettämää viestiä tiedusteltiin vasta yli kaksi vuotta mainitun päivän jälkeen, viestin saapumista ja sen sisältöä ei hallintopäällikön mukaan näin ollen enää pystytty kärjäoikeudessa selvittämään.

Valtorista tiedusteltiin tämän vuoksi, oliko mahdollista saada tarkempaa selvyyttä mainitusta kantelijan viestistä. Valtorista saadun tiedon mukaan kärjäoikeuden virastosähköpostin varmuusnauhalla luodusta palautuskannasta löytyi tieto saapuneesta kantelijan viestistä ”- - -”. Valtorista ilmoitettiin, että palautuskannassa oleva kantelijan viesti on alun perin ollut osoitettu kärjäoikeuden virastopostiin ja siellä henkilöillä, joilla on käyttöoikeus kärjäoikeuden virastosähköpostikantaan, on oikeus myös kyseiseen palautuskantaan. Nämä henkilöt pystyvät tarvittaessa nostamaan ko. palautuskannan omiin Notesin työtiloihinsa ja tutkimaan palautuskannan sisältöä sekä varmistamaan onko palautuskannassa oleva kantelijan viesti se tarvittava jäljitetty viesti liitteineen.

Hallintopäällikkö toteaa lisäselvityksessään, että hän oli menetellyt Valtorista saamiensa ohjeiden mukaisesti. Hän oli näin saanut käyttöönsä yllä kerrotun kantelijan sähköpostiviestin, joka sisälsi samannimisen liitetiedoston. Lisäselvityksen mukaan kantelijan kyseisen sähköpostiviestin liitteenä oli kantelukirjoituksessa mainittu valituskirjelmä, joka oli saapunut kärjäoikeuteen 2.1.2012. Hankitusta selvityksestä päätellen valituskirjelmä oli siis tosiasiallisesti saapunut kärjäoikeuteen valitukselle asetetun määräajan kuluessa.

Hallintopäällikkö korostaa, että tapahtuma-aikaan tammikuussa 2012 virastosähköpostiin oli käyttöoikeudet käräjäoikeudessa yli 20 henkilöllä, joista osa ei ole enää viraston palveluksessa. Hallintopäällikön mukaan käräjäoikeudella ei ole tietoa siitä, kuka tai ketkä virastopostia olivat hoitaneet 2.1.2012. Jälkikäteen ei muutoinkaan ole kyetty selvittämään kuka tai ketkä nimenomaiset henkilöt olivat tapahtuma-aikaan tammikuussa 2012 olleet vastuussa käräjäoikeuden virastosähköpostiin tulleiden viestien käsittelystä. Valtorista saadun tiedon mukaan lokimerkinnöistä ei myöskään ole mahdollista saada tietoa siitä, kuka on kantelijan käräjäoikeuteen 2.1.2012 lähettämän viestin poistanut virastosähköpostista.

Käräjäoikeudessa tapahtui siis varsin vakava virhe ulosottoasian käsittelyssä. Kantelijan sähköpostitse käräjäoikeuteen lähettämä ja sinne saapunut viesti, jonka liitteenä oli valituskirjelmä, jäi tapahtuma-aikaan lainvastaisesti kirjaamatta tai muulla tavalla rekisteröimättä saapuneeksi käräjäoikeuteen. Syytä tähän ei ole jälkikäteen kyetty selvittämään. Viestin poistamista koskeva tarkempi tapahtumainkulku on niin ikään jäänyt avoimeksi. Laamanni toteaa kuitenkin muistuttaneensa virkapostia käräjäoikeudessa käsittelevälle henkilökunnalle siitä huolellisuudesta ja tarkkuudesta, jota virkapostin käsitteleminen edellyttää.

Sen jälkeen kun kantelijan viesti liitteineen saatiin kesäkuussa 2015 tietojärjestelmistä selvitettyä, kantelijan valituskirjelmää koskenut ulosottoasia siirtyi hovioikeuteen muutoksenhakuaosana käsiteltäväksi. Kantelija ei näin ollen näytä menettäneen muutoksenhakuoikeuttaan, mutta asian käsittely viivästyi kerrotun vuoksi usealla vuodella. Hovioikeus on sittemmin antanut asiassa päätöksensä heinäkuussa 2015. Hovioikeuden päätöstä koskevan valituslupahakemuksen käsittely on korkeimmasta oikeudesta saadun tiedon mukaan siellä edelleen kesken.

Toimenpiteet

Katson edellä kerrotun perusteella riittäväksi toimenpiteeksi kiinnittää vastaisen varalle käräjäoikeuden vakavaa huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen käräjäoikeuteen lähetettyjen sähköpostiviestien käsittelyssä. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni käräjäoikeuden laamannille.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Osastopäällikkö
Esittelijäneuvos

Markus Löfman

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
